

Jeuđi 29 Août 1929

Tổng lý:

NGUYEN-KHAC-NGUON
Thư vụ việc mua bán và
đăng cáo lịch cũng mandats
trả các thu thuế, xin gửi cho:

Đuộc Nhà Nam

Chủ bút:
HỒ VĂN NGUON
Khuang nhơn tại các việc
mọi mặt này và có tên họ
là Hồ Văn Ngươn ở:

Hãy tận-tận. Nên nghĩ tới việc tương lai của
quĩ đồng-bào của gia quyền quĩ vị và của nước
nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không
làm gì đáng cả! VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG.

Xuất bản ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy
Chủ nhơn sáng lập: NGUYEN-PHAN-LONG

Đang thuộg người hiền, thì dân không có
tranh đánh; đang qui của bần thì dân không
có trộm cướp; đang thấy vật gì ham muốn
thì lòng dân không loạn.

SEPT 1929
11/11/29

Vấn-dề trâu bò

Năm trâu bò Nam-kỳ chết
nhiều lắm, nhà nông khổ không
đủ trâu bò cấy bừa, lấy làm lo sợ
ruộng phải bỏ hoang. Xưa nay người
mình vẫn chưa có thói lo xa, bỡi vậy
nên trong xứ mình chưa nghe nói
đến việc bảo hiểm súc vật, động có
bệnh dịch trâu bò phát hiện thì nhà
nào có nhiều trâu bò chết vẫn cho là
gặp ực vận rủi, chạy trời không khỏi
nướng, chỉ lo vay mượn tiền bạc để
sắm sắm trâu bò. Chẳng sớm thì muộn,
bệnh dịch lại làm thiệt hại nữa, nhà
nông lại gặp cơn khốn khổ nữa.

Giới thiệu người hiền, thì dân không có
tranh đánh; đang qui của bần thì dân không
có trộm cướp; đang thấy vật gì ham muốn
thì lòng dân không loạn.

CÁM TƯỜNG CỦA TÔI

về bóng tướng BEN-HUR

Giới thiệu người hiền, thì dân không có
tranh đánh; đang qui của bần thì dân không
có trộm cướp; đang thấy vật gì ham muốn
thì lòng dân không loạn.

Giới thiệu người hiền, thì dân không có
tranh đánh; đang qui của bần thì dân không
có trộm cướp; đang thấy vật gì ham muốn
thì lòng dân không loạn.

Thời cuộc nước Tàu

Tình-hình Mãn-Châu
Điền-từ Mãn-châu - ly ngày 24
Aout:

20. - Hôm ấy quân Trung-hoa ở
Nam-Miền nghe tin quân Hải-Long
thất bại đến từ Nam-Miền kéo sang
trung tiếp, chẳng đờ trong lúc đi qua
mấy khu đất phụ-cận của Nhựt ở
Nam-Miền-Châu, bị số cánh-sai Nhựt
ra đón đường tra hỏi, y muốn trở
lộ không cho quân Tàu đi qua,
trong lúc ấy quân Nhựt và quân
Tàu cãi lộn một hồi lâu mới đi được,
nhưng người Nhựt vẫn lấy làm
bất bình.

Cho nên ròi cũng rất đáng chú ý
rất quan hệ cho cơ phát của xứ
mình, thế kỷ chẳng phải một câu nói
quá đáng.

Một tin nên nhớ
(Thành-phố Saigon)
Hôm nhơn hội-đồng thành p ở
Saigon 22 Aout vừa rồi, hội-đồng có
đem ra giữa hội-nghị bàn về việc trả
tiền thường niên.

Wallace tướng quân như thấy
quyền La case de Foncia Tom
của nhà si Bucher Slow (Pestow)
người Mỹ được nói danh toàn
của thời có ý muốn dịch tài
nên liền nghĩ: "Đã biết sự
nghĩp văn-chương là của kẻ
đại lương tâm với chỗ chớng phải
của anh mà đạo kềm cương;
song vì như đời việc mà làm, lạ
người tiền văn, há chẳng phải
là sự ít có sao! Sự ít có mới
quá!! Lại nghĩ như, làm một
anh tướng, mà có thao-lược đoạt
thành thần lấy, thời được khê
đá tổ hinh, làm một nhà văn;
vì được kinh luân xưa tục, rưng
đời, thời cũng được truyền danh
đó tiếng; không ai kêm ai."

Đi Pháp, khỏi đóng
tiền thế chun
Cách ít tháng nay, người ta đồn
rằng nhà-nước học Học-sanh, hoặc
người da-lục Anam, muốn sang
Pháp phải đóng trước một số tiền
thế chun.

Soviét thêm binh
Điền-từ Cáp-nhi - lán ngày 22
Aout:
Chánh-phủ Sovietski đã tổ-chức thêm
một đội binh viễn-dông 20 vạn, chia
ra hai quân và lực-quân, sai bốn
viên tướng - lãn thông suất đội
quân ấy. Người Tàu đã nao nức
truyền-ngôn rằng, Nga chuyên này
chẳng những sang ở Đông-tau-
lãn mà thôi, còn muốn gây việc
lớn thì các nơi khác nữa.

Phong văn
Anh-chị hoành hành
Mấy nhà lương thiện ở gần chợ
mới Tân-dịnh lòng này phân nhn vì
có một bọn vô nghiệp nghề thường
ngồi quán trà quán rượu chung quanh
chợ hay là thả theo máy đường gần
đó, sang say với nhau lại sinh sự với
người khác nữa. Chớ chỉ số tuần
thành mới máy tay ấy vô bời động
xét coi họ làm nghề gì mà sanh nhai,
thì chợ Tân-dịnh chắc sẽ được
những chuyện đánh lộn, chém lộn,
tự đó v.v.

2) Tìm chủ trâu bò bỏ xác súc
vật chết.

Công-ty Việt-Nam bảo-
hiểm xe hơi
Hội nhệ danh 200.000 \$
56, RUE PELLERIN

Tòa kìm duyệt b

VIỆT-TÔNG-PHA
Centre

Nhóm Hội-đồng quân hạt
Cố nghị định của quân Thống Đốc
Nam-kỳ ngày 22 Aout 1929, mời
nghị viên quân hạt nhóm thường
nhiên. Hội đồng khai mạc từ 10 Sep-
tembre 1929, sáng 4 giờ chiều.

VIỆT-LY-NH

Cuộc diễn thuyết về mỹ nghệ

của ông Lê-trung-Nghĩa tại Khuyến-học-hội
(Tiếp theo)

chụp, lấy thước gạch đường vuông trên tấm hình kỹ đồ sao lại. Ông cho rằng cách vẽ như vậy không được tự nhiên, mất giống hình người chụp. Ông khuyên các họa sĩ cũng nên chú ý khổ tập và hình người sống. Ông nói cách vẽ này khổ lắm, phải tập lần từ môn một được, ban đầu vẽ cái đầu, cái mặt, cái mình, cái tay v... mà mỗi môn vẽ cho phải vẽ đi, vẽ lại nhiều lần, vẽ cho thật nhuần tay mới thôi. Nhưng cũng không phải mới học mà muốn vẽ hình người tự nhiên cho được, phải dùng một cái bình bằng đất đỏ coi mà vẽ. Bởi vì người thật ngồi lâu mới, nên phải cứ động, 1 m cho người mới học, khổ mà lấy hình được.

Ông trách có nhiều người thợ vẽ hay vẽ vẽ, hoặc theo người mình họa ảnh mà sửa đổi cái vẽ tự nhiên ở trên mặt của họ, thành ra cái nghệ vẽ cũng có chỗ lào nữa. Ông nói như người kỹ trang vẽ một cây, một lá, răng hồ, miệng rộng, cằm dài, cổ lùn thì cứ việc thấy sao vẽ vậy thì mới thật giống cho. Chờ nếu người kỹ mới vẽ mà mình vẽ mới cao, miệng rộng mà mình vẽ nhỏ thì thành mất cái vẽ tự nhiên vậy. Có người mặt buồn dân-dân mà mình vẽ vai cười thì cũng là vẽ lào nữa.

Ông trưng ra một cái hình của một ông đại phú gia ở Pháp do nơi tay của một ông họa sư đại tài họa ra, nếu ai có cặp mắt quang sát đồ mỹ-nghệ thì mới biết hình kỹ là hay thật. Ông đại phú gia kỹ tay nhà giàu có nhưng xuất thân hàn-vi, hai bàn tay không được phong-lưu, xem ra coi-dây-lầm, người coi bộ lằng-lằng, ít chịu để mất thì giờ. Ông ngồi cho người vẽ hình mà dường như muốn đem đường lên bỏ mà đi vậy, cho tới y phục cũng là vẽ ở y chỉ lấm, nhiều lông nhàn-nhàn, chứ không được thẳng thớm, sát sao.

Đoạn ông đem trưng mấy bức chơn dung; ông mới vẽ. Trước hết ông trưng hình quan toan quay, Pasquier, và quan thống đốc Krauthelmer. Hai cái hình thật giống và có tinh thần như người sống.

Kể hình của ông Đốc-phủ Bấy, đương kiêm nghị-viên quân hạt, đương ngồi ghế nghè quý tộc. Ông nói ông vẽ hình này chỉ có mười lăm phút thôi. Vì bữa kỹ ông Bấy mặc đi dự tiệc, song ông xin phép ngồi ngồi lại để cho ông lấy một bức ảnh. Song vì ông Bấy gấp đi làm, nên ông chỉ lấy được một mặt mà thôi, còn thân mình thì ông chỉ tưởng tượng rồi độ mà vẽ lấy. Nhưng hình kỹ giống lắm; nếu ai có cặp mắt ông Đốc-phủ Bấy thì cũng đều nhận cho hình vẽ không sai một chút.

Ông trưng lên một cái hình của một người đàn bà mà ông họa trong lúc ban đêm. Ông vẽ bà đi, sợi lại thì có 5 phút đồng hồ mà thôi. Ông vẽ thật mau là ý ông muốn thử vẽ tập lấy sức ông, nhưng ông cho hình kỹ thật là giống lắm. Ông lại nói rằng, hình vẽ ban đêm có thể dễ hơn ban ngày, vì lúc ban đêm mình thấy phân biệt lắm, vì ban ngày có ánh sáng mặt trời nên không có bóng, kể ông trưng lên một cái hình của bà Vọng-Phu (trong chông.) Ông nói thử giờ mình chỉ nghĩ nói bà Vọng-Phu trông chông, đứng cho đến chết không hay, nhưng sao biết được mặt bà mà vẽ? Vậy muốn vẽ thì phải độ, lựa một người đàn bà mà hay sửa thân, mình được in trí rồi mượn lấy mặt máy, cách cử động của người kỹ mà vẽ ra thì mới giống tự nhiên. Hình của ông trưng lên thì thấy một người đàn bà mặt mày sáng sủa mà thêm đậm lấm, đầu bỏ tóc xỉ, tay vịn trên một bên đá to, đang ngó ra biển. Dưới chân có một đứa nhỏ đang chơi, bên dưới cũng của mẹ. Nhưng người đàn bà kỹ vì râu buồn quá, trí mất lo-ra, nên dường như không còn biết đến con nữa, không nhớ trẻ đang lăn quăn bên chân. Nhưng ông cho hình kỹ chưa được tự nhiên vì có chỗ đậm quá, ông còn phải sửa lại. Ông nói rằng ông sẽ vẽ một bức ảnh của quan Trạng-sư Môngin đang lúc nằm trên giường chết. Hôm nay, ông không đem ra mà trưng được, là tại trong lúc ông vẽ gần rồi, rồi đổ nước lên, nên làm cho tấm hình

đỏ lấm. Vậy ông cũng sửa với anh em rằng để ông vẽ lại tấm khác, rồi đợi tới ngày lễ giỗ năm của Trạng-sư ông đem ra trưng để cho anh em coi cách ông vẽ hình người chết và có một cảnh sạ thêm bí ai. Cũng như dịp kỹ ông nhắc sơ lịch sử của Trạng-sư Môngin hồi còn sanh tiền đối với người Nam-Việt.

Ông cũng trách những người vẽ hình trên bia sách, trong tiểu thuyết, lời rao quảng cáo ngoài đường chưa được dùng, vẽ không có ý chỉ, làm cho người biết xem không sao nhìn cười được. Vẽ hình mà sai vậy có thể làm hại cho con nít học trò mới tập học vẽ, vì tấm con nít hay bắt chước lắm, lấy sao vẽ vậy, thành ra lâu ngày phải có tấm quen. Ông vẽ thí dụ một vài cái hình trên bản để chỉ chỗ sai của một vài cái hình mà đã thấy vẽ trên trong tiểu thuyết. Ai lấy ngồi xem cũng tức cười.

Rồi lại ông tóm luận về mỹ-nghệ của Annam ta là rất qui, có nhiều tấm hình xưa rất có giá trị lắm. Nhưng chẳng hiểu tại sao người mình không chăm-chỉn cho hoàn-toàn, lại mới chuộng cả vong, vẽ theo lối tàu, lối tây, đánh bỏ mỹ-nghệ nước nhà tiêu diệt. Ông khuyên anh em đồng nghiệp nên chung hiệp lại mà bỏ cựu mỹ-nghệ ngày xưa, đừng để lâu ngày mất tích nước lấm.

Ông cũng cầu xin các nhà họa sĩ, ông nào có ý kiến chi hay, từ đây cũng nên diễn giải về mỹ nghệ để dạy lẫn cho nhau, tưởng cũng nên cho là một cái ơn lớn với xã hội. Sau rồi ông xin cảm ơn anh em chứng nộ đêm hôm, phí chút giờ qui hầu đến nói chuyện cùng ông. Ông xin lỗi, mấy giờ ông có nói đến chỉ số sai xin sửa lỗi mà được chấp, nhưng là mấy bạn đồng nghiệp của ông đang tưởng ông có ý khác hơn là ông bày một cuộc để lừa khiến đến nghe ông nói chuyện chơi giải trí. Ông còn hứa, sẽ bày một cuộc diễn thuyết khác nữa cũng để nói về mỹ-nghệ để giúp ích cho các nhà họa sĩ mới tập học; kể ông cũng cầu xin các họa sĩ, ông vừa dứt lời, tiếng vỗ tay ầm ầm lên trong nhà hội, lúc kỹ là 9 giờ rưỡi, ai nấy ra về cũng thấy đều trầm trồ khen ngợi, loan loan, bàn bàn cái tài của ông Việt-Nam Lê-Trung-Nghĩa. Ai cũng nói diễn giả chẳng những có tài vẽ hay mà thôi lại cũng có văn nói nữa.

Nói năng chậm rãi đáng hoan, lại xen một vài chuyện vui, lời lẽ ngọt ngào cho công chúng cười. Hai về, ai cũng trông một ngày khác còn gặp mặt ông tại khuyến học hội để nghe ông nói chuyện về mỹ nghệ nữa.

Đêm diễn thuyết kỹ được kết quả tốt đẹp, thỉnh giá lớp đứng lớp ngồi, trong ngoài chật nức. Có qui ông quý thầy cũng qui có thiếu nữ đến nghe. Bữa kỹ được thấy ông Bác-vật Lưu-văn-Lang, hai ông Tấn sĩ X-khoa Nguyễn-văn-Thỉnh, Trần-văn-Đôn, thầy thuốc Áo, ông Besson, đốc học trường mỹ nghệ Gia-dinh ông Trần-và-Khả vân vân....

Sau cuộc diễn thuyết, có nhiều người mến tài ông Nghĩa nên mời ông nhơn ngày giờ nào có dư xin ông vai lòng họa một bức ảnh để làm kỷ niệm.

Quốc-Tin.

Quan năm Thibert chưa về tới Saigon

Theo như các báo đã đăng, thì quan năm Thibert đã rời về Saigon nói ngày thứ bảy tuần trước, chuyến xe lửa 7 giờ 15 ở người Nhatrang. Nhưng bữa kỹ vắng mặt ông Nabe đầu ông cáo bệnh trong lúc đi đường và xin đem ông trở ra nhà thương Huế để dưỡng bệnh.

Quảng-cáo

Phòng văn quan Chương-Khế Pavs, kể từ ngày 1er Août 1920, ở số 93 đối lại số 97 đường Pelletier Saigon.

ATELIER REPARATION MECANIQUE
GRAVURE EN METAUX
DO-NHU-LIEN
91, Rue d'Espagne, 91
SAIGON
留字刻理如杜

Hàn đồ phụ tùng xe hơi xe máy.
Hàn đồ sửa chữa nhiều môn rất đẹp.
Hàn đồ hàn khí, hàn đèn.
Hàn và cho mượn máy viết ngày tháng, giờ.
Hàn đồ đồ phụ tùng về máy viết.
Có tài riêng về nghề khắc kim khí và đồ da và thau để in bia để chơi.

Làm thật kỹ.
Hàn đồ hàn ống dẫn khí cho...
Hàng PATHE VICTOR BEKA
ĐỒ-NHU-LIEN.
91-93, rue d'Espagne, 91-93.
Téléphone n° 600

Muôn bán

Vì việc nhà nên muốn bán vana nhà và máy xây hiệu « BALLOT » hai máy, 24 và 30 ngựa, chạy động 12 tấn. Nhà máy hiệu ĐÔNG-TÂN tại chợ Phong-Điền, làng Nhơn-Ất (làng Đĩnh-Báo (Cần-thơ))
Giá bán: 10 000 \$ 00
Ai muốn cần dùng xin do nơi nhà đường Verdun số 91.
NGUYỄN-TÂN-QUAN.

Ông Hội-đồng François SU cho qui khách dựng hay tiệm ông có ít đôi bông dệt xoắn giá 1000 đồng, 1500 đồng cho tới 3000 đồng một đôi tinh ròng không hề lẫn chỉ; mà ông tính giá cả chắc qui khách sẽ vừa lòng.

Nay kính mời

Còn nhà mát của ông François SU cất tại Long-hải kiều và đồ đạc; chỗ khoan khoát khách nào ở rồi một hai lần cũng muốn ở nữa!

Tiệm may Huỳnh-Hoa

Kính trình quí bà, quí cô.
Tôi mới tập một tiệm may quần áo Annam tại đường d'Espagne, số 171, có tập dụng các tài khéo, may áo dài lối và chiếc áo cách tân, quần áo quí phái, quần áo may mau và đẹp giá rẻ hơn các tiệm khác.
Xin mời quí-bà quí-cô chiểu cố, đến làm tại may thử một lần tôi giám chắc quí-bà quí-cô sẽ đẹp lòng mà trở lại nữa.
Nay kính
Maisonnette HUYNH-HOÀ
Tiệm may Huỳnh-Hoa
Đường d'Espagne số 171

Hột xoắn

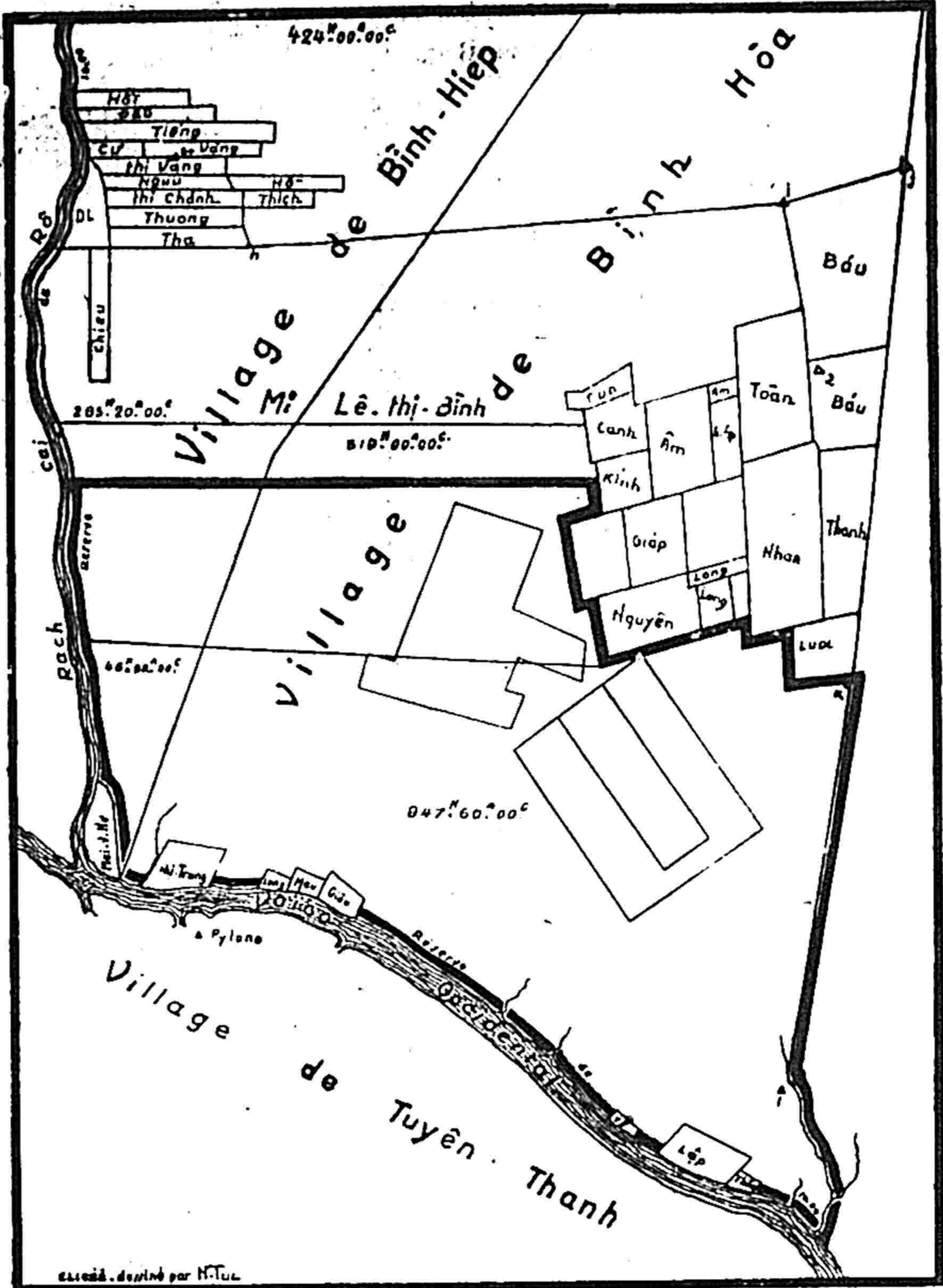
Mỗi kỹ lâu có lại, đủ thứ nước lớn có, nhỏ có, đủ hạng, giá rẻ hơn mọi khi rất nhiều.
Vì người thay mặt cho tiệm giặt của hãng ông J GIUNTOLI này là M. HUYNH-V.-THÔNG dốt QUẾ biết cách buôn bán với người Annam mình, và tiếp rước ở tá, vô ra thông thả

Y-SANH

TRẦN-VĂN-NU
Y-KHOA TẤN-SI
Tổ-nghiệp trường Đại-học Paris
Chuyên trị đủ các chứng bệnh TIẾP KHÁCH và KHẨN BÍNH (ở Boulevard Gallieni - CANTIER (ở trước bia kỹ niệm))
Ông Trần là một tay quí-thủ, xin mời đồng bào hữu nghị đến cho ông chữa trị

Nhà máy của ông Nguyễn-thanh-Liêm ở Vĩnh-Hệ

Ai muốn mau làm giàu?
Tôi bán 1.200 mẫu đất rẻ mặt & hạt Tân-an. 60 ngàn đồng (trả góp.) Trong mười năm sẽ miệng đất này sẽ đáng 500.000.
NGUYỄN-KHẮC-TRƯƠNG.
82, Boulevard Bonard, Saigon

Garage Tư-Hữu

V. 88, rue Legrand de la Liraye
DAKAO SAIGON
Téléphone N° 970

Hàng Tư-Hữu sửa xe hơi đồ các thứ máy.

Lắp máy, may nệm, áo nệm, màn Sơn xe đồ màu, đóng thùng xe Sơn đèn Bán đồ phụ tùng.
Công việc làm mau và kỹ lưỡng
Giá rẻ. Tay máy thật khéo.
Hàng lập trường dạy chauffeurs và dạy học máy. Lãnh soát đến 11 giờ có bằng cấp.
Xin đồng bào chiểu cố.

NGUYỄN-ĐÌNH-TRÍ,
DUYNG-VĂN-NHON
và Công-ty.

Gua Annam làm ra

Các thợ vờn hồng cừm (COURONNES)
To, nhỏ, đủ kiểu.
Giá từ 4 \$ 00 đến 170 \$
Có giá riêng cho các hội Lương-Hữu
Có bán các thứ hàng, đồ-mới, đồ ăn, và đồ bạc
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
ĐA NƠI
« LA TORTUE »
PHAN-THỨC-TRAC
16 R. Sabourain. - Saigon

Nội hóa! Nội hóa!

Kính mời,
Qui bà qui có cùng các chủ lò bánh mua dùng 1-2 hai thứ bột gạo và bột nếp của hiệu Hưng-Nhơn là bột Annam, mới chế tốt hơn các thứ bột khác và mang thích.
Phân Trác-co, dân Trác-co là hai món điểm trang tốt nhất của dân-ta.
Cả trừ hàn tại tiệm Tân-Hương 82 đường Hamelin và 47 đường Sabourain gần chợ mới Saigon.
Xin lưu ý
TÂN-HƯƠNG
Tiệm tạp hóa Annam, 82 đường Hamelin và 47 đường Sabourain Saigon

Thanh-huê khách-lưu

(Ngay cửa tàu tây, chợ Long-xuyên)
Kính mời quí khách; Tôi mới sang làm chủ phòng ngủ « Thanh-huê khách-lưu », nên sửa soạn lại sạch sẽ, phòng vì rộng rãi và mát mẻ. Bởi dễ sai khiến. Vậy qui khách đi lo đường ghé tập lại phòng « Thanh-huê khách-lưu » mà nghỉ thì đáng vui lòng ngay. Giá tiền phòng rẻ hơn các nơi.

Kính thỉnh
Chủ nhơn: HUYNH-KIM-SAC
Long-xuyên

Kiến-Thái dốt liêu-Quốc

168 170, rue d'Annam SAIGON
TÉLÉPHONE N° 420
Tiệm Kiến-Thái dốt liêu-Quốc có bán đồ: 1- phụ tùng xe ngựa, 2- xe ô-tô, 3- đồ bài kẻ-đ-yan chỉ ngựa.
Cao su dốt, 4- đồ bơm bánh xe
Lại cũng có bán các thứ đồ cao su, làm mai xe hơi, đồ bơm, đồ làm đường may áo nệm xe. Có làm tay may và may áo nệm xe xe hơi, ô-tô, đồ, sơn các thứ xe.
Ciao thiệp khắp xã giá thật phải chăng.

QUAN LUONG Y R. HÉRISSON

K'ân các thứ bệnh
CON MAT - LỘ TAI, VÀ MŨI ĐỘC GIỜNG
218, đường Mac-Mahan
Ngang Nữ học đường Saigon
Đầy thập nơi số 400

Pensionnat Điện-Quân & Soctrang

Trường tu Điện-Quân & Soctrang dạy từ lớp sơ-học (Classe enfantine) đến thi cấp bằng sơ học (Classe Certificat d'études primaires). Có lãnh học trợ học trong internes và học ngoài (externes).
Ngày tựu trường: 4 Août 1920.
Le Directeur: TRAN-VĂN-ĐIÊN

Lê-van-Du

đường Sabourain
môn bài số 22 24 - SAIGON
Bán xe máy đạp và máy hát nhiều hiệu và đủ đồ phụ tùng
Giấy thập nơi số 519

Bức-Lợi

81, Đường Sabourain
100-108, Đường d'Espagne. - Saigon
(Kế dinh quán Xá-Tây)
Bán tiệm có bán đồ đồng, thau, ly chén đá, và đồ bày chơi Đồ của chạm gỗ Balon. và bày Balon, tranh, lư, v. v.
Đồ thêm mua: Áo gối, nệm, bàn, v. v.
Làm tại Bắc-kỳ rất xéo theo lối kim Già bán họ hơn các nơi khác, vì có tay chân: tại Hanoi.
Xin qui vị chiểu cố, bán tiệm rất c'ân
Quản lý hình mơn
PHONG-VĂN-LAM

